

INSTITUT ZA UPOREDNO PRAVO BEOGRAD
MONOGRAFIJA 135

Oliver Nikolić

ZAKONODAVNA PROCEDURA
U JUGOSLAVIJI
SA POSEBNIM OSVRTOM NA
ŠVAJCARSKO PRAVO

Doktorska disertacija odbranjena
na Pravnim fakultetu
Univerziteta u Friburgu (Švajcarska)

INSTITUT ZA UPOREDNO PRAVO BEOGRAD
MONOGRAFIJA 135

Oliver Nikolić

ZAKONODAVNA PROCEDURA
U JUGOSLAVIJI
SA POSEBNIM OSVRTOM NA
ŠVAJCARSKO PRAVO

Doktorska disertacija prihvaćena
od strane Pravnog fakulteta
Univerziteta u Friburgu (Švajcarska)
dana 05. juna 1997. godine na predlog
profesora Thomas Fleiner-a (prvi mentor)
i profesora Marco Borghi-a (drugi mentor)

Beograd, 1997

Izdaje:
INSTITUT ZA UPOREDNO PRAVO
Beograd, Terazije 41

Glavni i odgovorni urednik:
Prof. Dr Oliver Antić

Štampa:

Tiraž:
400 primeraka

ISBN 86-80059-03-X

Izdavanje ove disertacije pomoglo je
Savezno ministarstvo za razvoj, nauku i životnu sredinu

Pravni fakultet Univerziteta u Friburgu (Švajcarska)
niti odobrava niti odbija stavove iznete u disertaciji;
oni se moraju smatrati kao sopstveni stavovi autora
(odluka Saveta fakulteta od 1. jula 1916. godine)

UVODNE NAPOMENE

Marcus Tullius Cicero je još davno rekao: MENS ET ANIMUS ET CONSILIUM CIVITATIS POSITA SUNT IN LEGIBUS (duh, pamet i smisao države se nalaze u njenim zakonima)¹. Ako je tačna ova misao velikog rimskog besednika i filozofa, onda je nesumnjivo tačno da je izrada zakona od prvorazredne važnosti. Zato se i može reći da zakonodavna procedura ima izuzetno značajno mesto i ulogu u mehanizmu demokratskog političkog režima. Zakonodavna procedura nije nikako, kako bi se na prvi pogled moglo pomisliti, jedno tehničko pitanje u organizaciji vlasti, već jedno par excellence političko pitanje.

Sve to ide u prilog opravdanosti izbora zakonodavne procedure kao teme jedne doktorske disertacije. To utoliko pre ako se u toj disertaciji vrši upoređivanje između zakonodavnih procedura u zemljama sa potpuno različitim političkim režimima.

Obrada i prikaz zakonodavne procedure u jednoj socijalističkoj zemlji sa sistemom tzv. socijalističke demokratije a u stvari, sa autoritarnim sistemom i izvitoperenim federativnim uređenjem (SFRJ) i u jednoj zemlji sa razvijenim demokratskim sistemom i istinskim federativnim uređenjem (Švajcarska), pružaju mogućnost za utvrđivanje vrlo značajnih razlika koje su posledica upravo razlika između pomenutih zemalja.

Izrada ove doktorske disertacije je počela u vreme postojanja Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, krajem osamdesetih godina. Međutim, početkom devedesetih godina je počeo tragičan raspad ove Jugoslavije, da bi vrlo brzo na njenim prostorima bilo obrazovano više novih, suverenih država, među njima i Savezna Republika Jugoslavija sastavljena od dve federalne jedinice - Srbije i Crne Gore.

Tako je, naknadno, predmet obrade u ovoj doktorskoj disertaciji postala i zakonodavna procedura u novoj Jugoslaviji koja je obrazovana Ustavom od 1992 godine. Kratkotrajno iskustvo funkcionisanja sistema nove Jugoslavije je, unekoliko, otežalo obradu i prikaz zakonodavne procedure u ovoj zemlji, ali je, ipak, pružilo osnove za poređenje sa zakono-

¹ Cicero, Pro Cluent, 53, 146.